

Det annorlunda huset vid Lotsberget

Alla som gått för att besöka Lotsberget har förvånat och nyfiket tittat på den besynnerliga, gröna träbyggnaden till höger vid stentrappans fot. Hembygdsföreningen på Dalarö bestämde sig för att ta reda på varför huset ser ut som det gör och hur det används.

Föreningen kontaktade ägaren, Sture Fogelström, som mycket vänligt gav mängder av information om huset "Fogelströms Undantag". Sture Fogelström som bott på Dalarö sedan 1934 har mycket kunskap om åren på Dalarö. Han bor nu som änkeman mer permanent här (2003) med sin syster, efter att varit sommarboende i alla år.

Fogelströms undantag

Historien om huset som bär namnet "Fogelströms Undantag" på Wallinvägen 12 är i syskonen Karin och Sture Fogelströms ägo efter mostern Fanny Blomqvist som arbetade som telefonist på Dalarö.

Hon bodde i det större 1880-talshuset som finns på samma tomt. På tomten fanns ett mindre hus dit man flyttade ut på sommaren för att låta sommargäster hyra det stora huset.

När Sture träffade sin blivande hustru Elsa ville han låta riva det lilla huset och bygga något nytt för sig och henne. Han kontaktade olika arkitekter men fastnade för Jan Gezelius som 1972 vunnit utmärkelsen "Träpriset" genom vunna framgångar med främst låga och långa trähus.

Uppgiften var att bygga om den befintliga stugan men Gezelius rekommenderade rivning och ett nytt hus. Han skissade på olika förslag och kom slutligen med ett som han ansåg passade i miljön. Sture bodde då i Malmö och kom upp till Stockholm för att skriva avtal med Gezelius.

Gezelius hade då övergivit tidigare förslag och presenterade ett helt nytt. Han hade tröttnat på sina tidigare principer och ville pröva på något nytt och rita därför ett hus i "kristallinisk" stil.

Sture var tveksam men hade inte mycket tid för ytterligare diskussioner. Familjen skulle flytta till Holland dagen efter, så "det fick väl bli det här då".

Uppmärksamhet

Nu började en lång kamp mellan arkitekten och tillståndsmyndigheterna. Efter flera nej från byggnadsnämnden lyckade han få länsantikvarien att 1974 yttra sig: "visar möjligheter till nyskapande i traditionell miljö".....

Kommunen gav sig så småningom men satte istället in en mängd kontrollaktiviteter. Den gamla stugan revs snabbt och arkitekten tog byggansvaret. Men byggarna fick enorma problem samtidigt som "många Dalaröbor var urförbannade".

Hela projektet tog mycket längre tid än planerat och när familjen 1976 äntligen flyttade in vattendränktes huset vid ett störtregn första natten. Förbättringar och kompletteringar har skett i olika etapper, bl. a. har alla fönster bytts ut. Några år har huset använts som förrådsutrymme men nu har Sture satt igång med att ställa i ordning det för boende igen (2003).

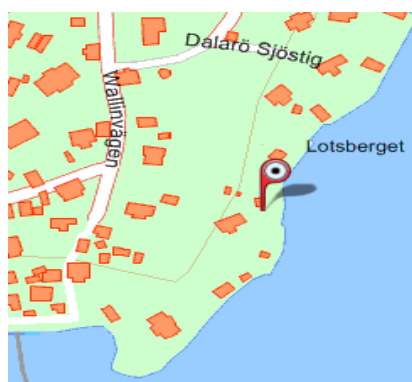
"Fogelströms Undantag" har fått mycket stor uppmärksamhet från många håll, även i internationella arkitektidskrifter. Studiebesök har gjorts i mängd av enskilda och grupper.

Otvivelaktigt är huset en av samhällets sevärdheter!

Huset är byggt av härdad masonit som sedan klätts med träpanel

Foto 2008

Passa på att gå upp på
Lotsberget och beundra
den fina utsikten